

SUOMEN PUNAINEN RISTI Keskustoimisto		HALLITUS PÖYTÄKIRJA 4/2021
Kokousaika: perjantai 21.5.2021 klo 10.01-12.01.		
Kokouspaikka: SPR keskustoimisto, Tehtaankatu 1, Helsinki ja Teams		
Läsnä:		Vastaava esittelijä:
Puheenjohtaja	Elli Aaltonen +	pääsihteeri Kristiina Kumpula +
Varapuheenjohtajat	Ann-Mari Audas- Willman + Laura Musta - Harri Virta +	Muut esittelijät: Ilpo Kiiskinen + Marja Lehtimäki + Tiina Saarikoski + Sirpa Solehmainen +
Jäsenet	Outi Forsblom + Harri Jokiranta + Katja Kuusela + Marju Pihlajamaa + Jarno Rasinkangas + Ruut Rissanen +	Tapani Väisänen + Mimmu Piirto +
Sihteeri	Eeva Holopainen +	Läsnäolo-oikeus: Otto Kari +
Poissa: Laura Musta		
Käsiteltävät asiat: 64 - 80		
Allekirjoitukset:		
Elli Aaltonen puheenjohtaja		Eeva Holopainen sihteeri
Katja Kuusela pöytäkirjan tarkastaja		

64
KOKOUKSEN AVAAMINEN

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 10.01.

65
KOKOUKSEN PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Hallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään puolet hallituksen jäsenistä kokouksen puheenjohtaja mukaan luettuna.

Päätös: Todettiin hallitus päätösvaltaiseksi.

66
ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN

Päätösesitys: Hyväksytään esityslista.

Päätös: Lisättiin uudeksi kohdaksi 73 Kaakkois-Suomen piirin kiinteistön luovutus. Hyväksyttiin esityslista näin muutettuna.

67
PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN JA PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJAN VALINTA

Tausta: Pöytäkirja lähetetään hallitukselle sähköisesti viikon kuluessa kokouksesta.

Päätösesitys: Esitetään pöytäkirjan tarkastajaksi Katja Kuusela.

Päätös: Valittiin pöytäkirjan tarkastajaksi Katja Kuusela.

68
TOIMINTATILASTOT VUODELTA 2020

Tausta: SPR kerää vuosittain piireiltä saadut osastojen toimintatilastot keskeisiltä toiminnan aloilta. Tulokset tuodaan hallitukseen ja pääsihteeri raportoi niistä valtuuston kokouksessa. Arvioidaan vuoden 2020 tuloksia toimintatilastojen valossa **oheisena (liite 68)**.

Päätösesitys: Hallitus kuulee yhteenvedon toimintatilastoista ja käy keskustelun tuloksista.

Päätös: Kuultiin yhteenvedo tilastoista. Koronaepidemia on vaikuttanut erityisesti koulutusten määrään. Vapaaehtoisten ja jäsenten määrä on edelleen laskussa, vaikka myös positiivista kehitystä on erityisesti nuorten turvatalojen vapaaehtoistoiminnassa. Todettiin myös, että osastojen tilastoissa eivät näy piirien organisoimat vapaaehtoistoiminnat, esimerkiksi rokotusten tukemisessa. Hallitus korosti paikallistoiminnan tukemista, jotta toimintaa saataisiin lisättyä kaikilla alueilla. Tilastoja tarkastellaan lähemmin toimintasuunnitelman tarkentamisen yhteydessä syksyllä.

Merkittiin asia tiedoksi.

69

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN LÄHETEKESKUSTELU VUODELLE 2022

Tausta: SPR:n hallitus hyväksyi toimintakautensa alussa yleiskokouksen hyväksymän strategian (Toimintalinjaus 2021–2023) toiminnallistamiseksi **kolmivuotisen toiminta- ja taloussuunnitelman 2021–2023**, joka kattaa hallituksen toimintakauden. Toimintasuunnitelma korostaa auttamistyön tärkeyttä kaikkialla yhteiskunnassa kotimaassa ja kansainvälisesti. Erityisinä painopisteinä suunnitelmassa ovat uusien auttajien mukaan saaminen, paikallisen toiminnan vahvistaminen, viestinnän osaamisen lisääminen sekä digitaalisten järjestelmien kehittäminen ja hallittu käyttöönotto. Koronaviruksen aiheuttama pandemia on muuttanut yhteiskuntien toimintaa ja tuonut muutoksia myös Punaisen Ristin toimintaan ja toiminnan tapaan. Keskeisintä kuitenkin on, että koronaviruksen vaatimat toimenpiteet ovat nyt lisänneet avun tarvetta. Koronan jälkeisen ajan arvioidaan monenkertaistavan tarvetta sekä kotona että maailmalla.

Vuosi 2022 on tämän kolmivuotisen toimintasuunnitelmakauden keskimmäinen vuosi. Hallitus käsittelee tarkennetun toimintasuunnitelman 2022 ensimmäistä luonnosta elokuun kokouksessa ja vahvistaa tarkennetun toimintasuunnitelman marraskuun kokouksessaan. SPR:n sääntöjen mukaan tämä toimintasuunnitelma toimii myös piirien talouden ja toiminnan suunnittelun pohjana.

Taloussuunnitelman suuntaviivat ovat vahvistettu ja keskeisenä lähtökohtana on keskushallinnon sekä piirien talouden tasa-painottaminen vahvistamalla voimavaroja strategisiin painopisteisiin, vähentämällä rakenteellisesti menoja yhteisten toimintajärjestelmien käyttöönoton avulla ja lisäämällä varainhankintaa valtakunnallisesti ja alueellisesti. Talouden tasapainottaminen tapahtuu vaativassa toimintaympäristössä, jossa luonnehtii talouden yleinen epävarmuus ja päätökset järjestöjen julkisesta rahoituksesta ovat vielä epävarmoja,

vaikka yleisesti korostetaan järjestöjen tärkeää roolia koronan jälkeisessä tilanteessa.

Päätösesitys: Käydään lähetekeskustelu.

Päätös: Hallitus kävi lähetekeskustelun vuoden 2022 toiminnan-suunnitelmasta. Lähtökohtana on, että kolmivuotista toiminta-suunnitelmaa voidaan toteuttaa vuonna 2022 suunnitellusti, eikä suuria tarkennustarpeita ole. Talouden tasapainottamisohjelmaa toteutetaan yhdessä piirien kanssa vähentämällä menoja ja lisäämällä varainhankintaa. Muuttunut toimintaympäristö on myös vahvistanut kustannustehokkaita toimintatapoja mm. koulutuksessa ja valmennuksessa.

Keskustelussa hallitus korosti johtamisosaamisen kehittämistä ja henkilöstön työhyvinvointia sekä panostusta nuorten mukanaoloon kaikissa toimintamuodoissa. Tavoitteena on vapaaehtoisten arjen sujuvoittaminen ja paikallistoiminnan vahvistaminen hallinnollista työtä keskittämällä. Hallitus korostaa myös sosiaalisen hyvinvoinnin vahvistamista koronarajoitusten purkamisen jälkeen.

Hallitus käsittelee ensimmäistä luonnosta elokuun kokouksessa ja vahvistaa tarkennetun suunnitelman marraskuun kokouksessaan.

70

VARAINHANKINNAN PEREHDYTYS

Tausta: Hallitus on tehnyt päätöksen perehdyttämisestä osana hallitusten kokouksia. Investoinnit varainhankintaan ja sen kehittämiseen, varainhankinnan, ohjelmatoiminnan ja järjestön luotettavuuden ja maineen vahvistaminen ovat myös tämän yleiskokouskauden strategisia päätöksiä.

Päätösesitys: Hallitus kuulee esittelyn SPR:n varainhankinnasta ja käy aiheesta keskustelun.

Päätös: Hallitus sai perehdytyksen järjestön varainhankintaan. Perehdytyksessä käytiin läpi järjestön varainhankinnan muodot ja käsitteet, tulovirrat sekä tulevaisuuden näkymät. Todettiin, että varainhankinnan keskiössä on toiminta; ilman vaikuttavaa toimintaa ei voi olla menestyksestä varainhankintaa.

Hallitus keskusteli erityisesti varainhankinnan edellyttämistä investoinneista. Todettiin, että uuden toiminnan innovointi edellyttää jonkin verran joustovaraa kulujen osalta, mutta toisaalta kuluprosentin tulee kokonaisuutena säilyä kohtuullisena, mikä on haasteellinen yhdistelmä. Läpinäkyvyyden vaatimus myös varainhankinnassa tulee lisääntymään entisestään. Tällä hetkellä panostetaan digitaaliseen varainhankintaan sekä alueellisen varainhankinnan kehittämiseen.

Merkittiin kohta tiedoksi.

LÄNSI-SUOMEN PIIRIN ALOITE LUOTTAMUSHENKILÖIDEN VALINTAA KOSKEVIEN PERIAATTEIDEN TARKENTAMISESTA

Tausta: Länsi-Suomen piirin hallitus on tehnyt aloitteen (**liite 71**), että järjestön hallitus aloittaa sääntöuudistuksen tarkastelun ja sisällyttää siihen IFRC:n ja ICRC:n yhteisen Joint Statutes Commissionin riippumattomuussuosituksen, jonka mukaan politiikassa aktiivisesti mukana olevaa tai yhteiskunnallisesti merkittävässä asemassa olevaa henkilöä ei tulisi valita järjestössä merkittäviin luottamustoimiin. Aloitteessa pyydetään myös, että samassa yhteydessä selvitetään ulottuvatko esteellisyyssäännökset myös muihin järjestön yksiköihin, kuten piireihin ja osastoihin sekä miten muut kansalliset yhdistykset ovat ottaneet suosituksen käyttöönsä.

Mainittu suositus on annettu Suomen Punaiselle Ristille vuonna 2015 edellisen sääntöuudistuksen valmistelun alkuvaiheessa, eikä sitä tuolloin nähty tarpeelliseksi sisällyttää sääntöihin. Sittemmin, vuonna 2019, on hyväksytty IFRC:n ja ICRC:n yhteiset kansallisten yhdistysten mallisäännöt, joissa viitataan yleisellä tasolla kansallisen yhdistyksen riippumattomuuden ja poliittisen neutraaliuden ylläpitämiseen luottamushenkilöitä valittaessa.

Piirin näkemyksen mukaan on tärkeää, että yleiskokouksessa käsiteltävien asioiden kuten henkilövalintojen osalta osastoilla on riittävän perusteelliset tiedot mm. ehdolla olevien henkilöiden esteellisyydestä.

Myös vuoden 2020 yleiskokouksen henkilövalintoja valmistellut vaali-toimikunta esitti toiveen, että luottamustoimia ja ehdokasasettelua koskevat ohjeet, ml. kansainväliset ohjeet, kirjattaisiin selkeästi sääntöihin niin, ettei niiden asemasta jää epäselvyyttä.

SPR:n sääntöjen uudistamistarve

Suomen Punaisesta Rististä annettu asetus on astunut voimaan tammikuussa 2018. Suomen Punaisesta Rististä annettu laki on vuodelta 2000. Yllä mainittujen mallisääntöjen mukaan kansallisen yhdistyksen tulisi tarkastella sääntöjään 5 vuoden kuluessa mallisääntöjen hyväksymisestä (2019) ja sen jälkeen vähintään 10 vuoden välein.

Parhaillaan on käynnissä yhdistyslain uudistus, joka toteutuessaan tulee vaikuttamaan myös Suomen Punaiseen Ristiin niiltä osin, kun sillä muutetaan SPR-laissa mainittuja, järjestöä koskevia yhdistyslain pykäläitä. On siten mahdollista, että ennen vuoden 2023 yleiskokousta joudutaan uudistamaan SPR-laki ja sen seurauksena SPR-asetus. SPR-lain uudistaminen ei edellytä järjestön hyväksyntää, mutta SPR-asetuksessa annetut säännöt yleiskokouksen tulee hyväksyä. Molemmat valmistellaan tiiviissä yhteistyössä sisäministeriön kanssa.

Yhdistyslain uudistamisesta riippumatta on selvää, että järjestön säännöt on uudistettava vähintäänkin järjestön etäkokouskäytäntöjä koskevien säännösten osalta niin, että vuoden 2020 koronaepidemian seurauksena saadut hyvät käytännöt etäkokousten laajemmasta käytöstä myös sääntömääräisissä asioissa voidaan mahdollistaa sääntöjen tasolla nykyistä kattavammin. Myös yhdistyslain uudistaminen osaltaan pyrkii tähän.

Mikäli hallitus päättää aloittaa sääntöuudistuksen tarkastelun, samassa yhteydessä voidaan pohtia Länsi-Suomen piirin aloitteen mukaisia esteellisyyskäytäntöjä. On kuitenkin huomioitava, että mikäli esteellisyyssäännökset halutaan tarkentaa sääntöjen tasolla, ne eivät voi olla voimassa vielä tulevan yleiskokouksen luottamushenkilövalintoja valmisteltaessa. Sääntöjen tasolla ei myöskään ole järkevää tai lakiteknisesti mahdollista eritellä erilaisia esteellisyystilanteita kovinkaan yksityiskohtaisesti.

Luottamushenkilöiden esteellisyyttä koskevat säännökset voitaisiin myös antaa valtuuston hyväksymän ohjeen kautta, jolloin niitä voidaan soveltaa jo ennen vuotta 2023.

Päätösesitys: Hallitus käy keskustelun järjestön sääntöjen uudistamiseen liittyvistä tarpeista ja päättää aloittaa sääntöuudistuksen tarkastelun vuoden 2023 yleiskokousta varten. Kokonaisuudessa arvioidaan tarve uudistaa järjestön säännöt huomioiden yhdistyslain uudistus sekä etäkokouskäytäntöjen päivitystarve. Samalla arvioidaan Länsi-Suomen piirin aloitteen mukaisesti luottamushenkilöiden esteellisyyttä koskevien säännösten tarkentaminen sekä se, missä muodossa mahdolliset tarkennukset on tarkoituksenmukaisinta antaa.

Hallitus pyytää, että alustava selvitys sääntöuudistustarpeista sekä esitys luottamushenkilöiden esteellisyyttä koskevien säännösten tarkentamisesta annetaan hallitukselle maaliskuussa 2022.

Hallitus kiittää Länsi-Suomen piirin hallitusta aloitteesta ja pyytää pääsihteeriä vastaamaan piirille hallituksen päätöksen mukaisesti.

Päätös: Hallitus kävi keskustelun järjestön sääntöjen uudistamiseen liittyvistä tarpeista ja päätti aloittaa sääntöuudistuksen tarkastelun vuoden 2023 yleiskokousta varten. Kokonaisuudessa arvioidaan tarve uudistaa järjestön säännöt huomioiden yhdistyslain uudistus sekä mm. etäkokouskäytäntöjen päivitystarve. Myös sisäiseen tarkastukseen ja valvontaan liittyvät säännöt käydään läpi.

Samassa yhteydessä arvioidaan Länsi-Suomen piirin aloitteen mukaisesti luottamushenkilöiden esteellisyyttä koskevien säännösten tarkentaminen. Hallitus korosti keskustelussaan, että tähän liittyvien ohjeiden ei tule rajoittaa yhteiskunnallisesti aktiivisten henkilöiden toimintaan järjestössä etenkin alueellisella tai paikallisella tasolla, vaan suojata järjestön riippumattomuutta korkeimmalla päätävällä tasolla. Hallitus katsoi, että esteellisyyttä koskevat tarkennukset

sisällytetään valtuuston hyväksymiin ohjeisiin ja saadaan näin voimaan ennen seuraavaa yleiskokousta.

Hallitus päätti, että alustava selvitys sääntöuudistustarpeista sekä esitys luottamushenkilöiden esteellisyyttä koskevien ohjeiden tarkentamisesta annetaan hallitukselle maaliskuussa 2022.

Hallitus kiitti Länsi-Suomen piirin hallitusta aloitteesta ja pyysi pääsihteeriä vastaamaan piirille hallituksen päätöksen mukaisesti.

72

KIINTEISTÖ MYynti (ei julkinen)

...

73

KAAKKOIS-SUOMEN PIIRIN KIINTEISTÖT (ei julkinen)

...

74

RAPORTIT VALIOKUNTIEN JA JOHTOKUNTIEN KOKOUKSISTA

Tausta: Perustaessaan hallituksen työn valmistelua varten valio- ja toimikuntia hallitus korosti sitä, että niiden työ nivotaan kiinteämmäksi osaksi hallituksen päätösten valmistelua. Valiokuntien lausunnot ja näkemykset käsitellään osana pääsihteerin esittelyä ja muut asiakohdat raportoidaan säännöllisesti hallituksen kokouksessa.

Talous- ja kehittämis-, vapaaehtoistoiminnan linjaus -valiokunta, nuorisotoimikunta sekä nuorten turvatalojen johtokunta ovat pitäneet kokouksensa hallituksen kokousten väliajalla.

Vapaaehtoistoiminnan linjaus -valiokunnan huhtikuun kokouksen teemana oli "Tavoitteena määrätietoinen kasvu", jonka käsittelyä pohjustettiin katsauksella vapaaehtoistoimintaamme tilastojen valossa. Valiokunta kävi vilkkaan keskustelun ja kirkasti näkökulmia, jotka linjausta tehtäessä tulee huomioida. Esiin nousi myös tarkennuksia siihen, mitä tarkoitamme määrätietoisella kasvulla sekä määrittelyä siihen mitkä tekijät mahdollistavat tai estävät kasvua. Valiokunta kävi kokouksessa hallituksen tehtävänantoa tarkentavan keskustelun, keskittyen erityisesti seuraaviin näkökulmiin: 1) mistä puhumme käsitellessämme vapaaehtoistoiminnan vaikuttavuutta, 2) onko keskeisin painopisteemme vapaaehtoistoiminnan vaikutus autettaviin sekä 3) vaikutusten mittaaminen vs. toiminnan laaja yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Valiokunnan seuraava kokous pidetään 18.9.2021 ja sen teema on "Megatrendit ja yksilö".

Nuorisotoimikunnan vuoden toisessa kokouksessa toimikunta jatkoi toimintansa suunnittelua ja päätti työnsä painopisteistä: 1) vaikuttamme viestinnän kautta, 2) kehitetään toimintaa nuoret huomioiden ja 3) nuoret vaikuttavat järjestössämme. Toiminnan suunnittelun ohella nuorisotoimikunta osallistui kokouksessaan SPR:n brändin uudistamiseen keskustellen millaista mielikuvaa he toivoisivat Punaisen Ristin synnyttävän etenkin nuorissa. Toimikunta haluaisi tuoda toimintaamme enemmän esiin harrastustoimintana etenkin lasten ja yläkouluikäisten nuorten keskuudessa. Toimikunta kokee, että Punaisen Ristin tulisi tavoittaa entistä paremmin nuoria aikuisia mm. erilaisissa sosiaalisen median kanavissa ja oppilaitoksissa. Lisäksi toimikunta päätti osallistua myöhemmin syksyllä YK-nuorten rauhanviikkoon järjestäen viikon aikana nuorten rauhankasvatusta edistävän tapahtuman tai tempauksen.

Nuorten turvatalojen johtokunnan kokous pidetään 19.5. ja siitä raportoidaan suullisesti kokouksessa.

Päätösesitys: Hallitus kuulee raportit valiokuntien kokouksista.

Päätös: Kuultiin suulliset raportit talous- ja kehittämisvaliokunnan sekä nuorten turvatalojen johtokunnan kokouksista:

Talous- ja kehittämisvaliokunta kokoontui toiseen kokoukseensa 21.4.2021. Valiokunta perehtyi toimintalinjauksen sisältöön. Valiokunta piti tärkeänä laatia koronaoperaatiosta kriittinen arvio, jossa pääpaino tulisi olla onnistumisissa toiminnan kehittämiseksi. Valiokunta päätti jatkossa kiinnittää huomiota johtamisen kehittämiseen, nuorten mukaan saamiseen ja yleisesti tukipalveluiden kehittämiseen, myös osastoille.

Valiokunta käsitteli hallituksen pyynnön mukaisesti talouden tasapainottamissuunnitelmia keskustoimiston ja piirien osalta. Vuosien 2022 ja 2023 keskustoimiston toimenpiteiden osalta valiokunta pohti tulorahoituksen lisäämisen aikaistamismahdollisuuksia ja kustannussäästöjen suuruuteen liittyviä haasteita. Suunnitelmien täsmentyessä valiokunta arvioi tulorahoituksen kehittämismahdollisuuksia ja ICT –panostuksilla aikaansaattavia säästöjä ja muita hyötyjä. ICT –säästöjen aikaansaaminen edellyttää kilpailuttamisprosesseja. Piirien talouden kehittymisen osalta valiokunta piti tilannetta huolestuttavana. Valiokunta pohtii asiaa myös hallituksen ja pääsihteerin sääntöjen mukaisen valvontavelvollisuuden kannalta. Valiokunta totesi, että piirien suunnitelmat ovat vielä hyvin eritasoisia, jotta niiden perusteella olisi mahdollista tehdä riittäviä johtopäätöksiä. Valiokunta korosti yhteistyön merkitystä muutosten aikaansaamisessa. Valiokunta esittää hallitukselle, että hallitus pyytää piireiltä konkreettisempia suunnitelma syksylle 2021.

Valiokunta perehtyi myös järjestötukimalliin ja ei nähnyt tarpeelliseksi tehdä siinä nopeita muutoksia, joten järjestötukimalliin palataan

syksyllä 2021. Valiokunta kuuli katsauksen digihankkeista, jota se piti hyvänä ja selkeänä raporttina käynnissä olevista hankkeista.

Nuorten turvatalojen johtokunta kokoontui 19.5. Kokouksessa käytiin keskustelua liittyen digitaalisen turvatalon konseptointityöhön liittyen. Keskeisenä tavoitteena on pystyä tarjoamaan matalan kynnyksen apua nuorille ympäri Suomen. Kysyntä on suurta. Tarkoitus on pitää yllä Turvatalon hyvä brändi, mutta toimia vahvasti verkostoissa. Konseptointi etenee ja asiaa tullaan esittelemään myös hallitukselle, kun konseptointi on edennyt siihen vaiheeseen, että voidaan puhua digitaalisen turvatalon varsinaisesta perustamisesta.

Lisäksi käytiin keskustelua itsenäistyvien nuorten tukemisesta. Parikymppisten itsenäistyvien nuorten tuentarve on kasvanut. Tälle kohderyhmälle ollaan jatkokehittämässä hyviä toimintamalleja. Rahoitusta haetaan yhdistelmällä kuntarahoitus – STEA – SPR.

75

UUSIEN JÄSENTEN HYVÄKSYMINEN

Tausta: SPR-asetuksen (827/2017) 11 §:n mukaisesti järjestön hallitus hyväksyy uudet jäsenet. Tämän mukaisesti hallitukselle annetaan hyväksyttäväksi lista järjestön jäseniksi liittyneistä henkilöistä (**liite 74**).

Päätösehdotus: Hyväksytään uudet jäsenet.

Päätös: Hyväksyttiin liitteen mukaiset uudet jäsenet.

76

PÄÄSIHTEERIN KATSAUS

Tausta: Kuullaan vasta valtuuston kokouksessa.

Päätösehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi, että pääsihteerin katsaus kuullaan valtuuston kokouksen yhteydessä.

77

ILMOITUSASIAT

77.1 Pöytäkirjat

- hallituksen pöytäkirja 3/21 **oheisena (liite 76.1.1)**
- nuorten turvatalo johtokunnan pöytäkirja 1/21 **oheisena (liite 76.1.2)**

77.2 Sijoitustoiminnan raportti (**liite 76.2**)

Merkittiin asiakirjat tiedoksi.

78

MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

Ei muita esille tulleita asioita.

79

HALLITUKSEN SEURAAVA KOKOUS

Seuraava hallituksen kokous on seminaari 27.-28.8.2021.
Esityslistalla:

- Talouden ja toiminnan suunnittelu vuodelle 2022 -
jatkokeskustelu
- Digitalisaation periaatteet
- Omistajaohjauslinjaus
- Veripalvelun strategiaprosessi
- Mitä green response tarkoittaa SPR:ssä
- Raportti osastojen toimintatuen käytöstä
- Vastaanottotoiminta
- Hallituksen itsearviointi

80

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 12.01.